

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Barbara Myszka

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie ze skargi M. P.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego

wyroku Sądu Okręgowego Sądu Gospodarczego w Ś. z dnia 18 marca 2008 r., sygn. akt VI Ga (...) [VI WSC (...)]

w sprawie z powództwa Firmy Handlowej „E.(...)” Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C.

przeciwko R. S., M. P. i K. W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 września 2010 r.,
zażaleń skarżącego M. P. na postanowienie Sądu Okręgowego Sądu Gospodarczego w Ś. z dnia 27 kwietnia 2010 r., sygn. akt VI Ga (...) [VI WSC (...)] oraz z dnia 31 maja 2010 r., sygn. akt VI Ga (...) [VI WSC (...)],

- 1.) odrzuca zażalenie na postanowienie odrzucające zażalenie;**
- 2.) oddala zażalenie na postanowienie odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.**

Uzasadnienie

W skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Ś. z dnia 18 marca 2008 r. [sygn. akt VI Ga (...)] M. P. wniósł o zwolnienie go od opłaty sądowej wynoszącej 3 647 zł.

Postanowieniem z dnia 27 kwietnia 2010 r. Sąd Okręgowy oddalił ten wniosek uznając, że przedstawione przez wnioskującego argumenty nie uzasadniają zwolnienia.

Po zaskarżeniu tego postanowienia przez M. P., Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 31 maja 2010 r. odrzucił zażalenie jako niedopuszczalne oraz odrzucił skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem jako nieopłaconą w określonym terminie.

M. P. złożył zażalenie na odrzucenie skargi, gdyż - jego zdaniem - decyzja ta była przedwczesna. Jednocześnie zakwestionował odrzucenie zażalenia na odmowę zwolnienia go od kosztów sądowych twierdząc, że zażalenie takie było dopuszczalne, gdyż Sąd Okręgowy orzekał jako sąd pierwszej instancji, a podstawę prawną zażalenia można wywieść z art. 112 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Obowiązujące przepisy nie przewidują zaskarżalności do Sądu Najwyższego postanowienia sądu drugiej instancji odmawiającego zwolnienia od kosztów sądowych. Odrzucenie takie nie kończy bowiem postępowania w sprawie, nie jest też orzeczeniem w przedmiocie kosztów procesu (zob. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2007 r., V CZ 80/07, niepubl., z dnia 3 grudnia 2009 r., II CZ 68/09, niepubl. i z dnia 13 stycznia 2010 r., II CZ 81/09, niepubl.). Nieuzasadniona jest przy tym sugestia skarżącego, że w takiej sytuacji sąd II instancji „staje się sądem I instancji”. Bezzasadne jest również powołanie się na art. 112 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm., dalej: u.k.s.c.), dotyczący zupełnie innej problematyki, a mianowicie wpływu złożenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych na bieg toczącego się postępowania w sprawie.

Nie oznacza to jednak całkowitego wyłączenia kontroli instancyjnej postanowienia sądu drugiej instancji o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych, gdyż kontroli takiej dokonuje Sąd Najwyższy – na wniosek skarżącego – w trybie art. 380 k.p.c. przy rozpoznawaniu zażalenia na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające nieopłaconą skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2007 r., V CZ 80/07, niepubl. i

z dnia 6 maja 2009 r., II CZ 24/09, niepubl.). W zażaleniu M. P. złożony został taki wniosek, w związku z czym odmowa zwolnienia od opłaty sądowej w kwocie 3 647 zł podlega kontroli jako przesłanka rozstrzygnięcia (art. 380 k.p.c. w związku z art. 424¹², art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c.).

Decyzja odmowna Sądu Okręgowego nie budzi zastrzeżeń w świetle unormowania zamieszczonego w art. 102 u.k.s.c. Powód jest przedsiębiorcą mającym stałe źródło dochodu, również żona jego uzyskuje dochody z pracy zarobkowej. Sąd Okręgowy trafnie zauważył, że należy uwzględniać dochody w długim okresie czasu, a nie dochody jednorazowe. W opisanej sytuacji nie istnieją rzeczywiste przeszkody w uiszczeniu opłaty sądowej od skargi z art. 424¹ k.p.c. Odrzucenie jej było więc uzasadnione. Należało w konsekwencji orzec jak w sentencji postanowienia (art. 373 k.p.c. i art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c.).